

P o s u d e k

na diplomovou práci Terezy B a r t o š k o v é, kterou napsala na téma „Právní prostředky ochrany osobnosti fyzické osoby v občanském právu“ (stran 46; připojen poměrně rozsáhlý poznámkový aparát, seznam použitých literárních pramenů, jakož i seznam soudních rozhodnutí; práce obsahuje i dvě přílohy, a to jednak vzor žaloby na ochranu osobnosti, jakož i statistické údaje o počtu soudních řízení a jejich průměrné délce ve věcech ochrany osobnosti v letech 1995 – 2004).

Diplomová práce – vedle úvodu a závěru – obsahuje tři kapitoly.

V první kapitole diplomantka jen velmi obecně charakterizuje možné právní prostředky ochrany osobnosti fyzické osoby v občanském právu.

V následující druhé kapitole diplomantka analyzuje – stále ještě v obecné poloze – prostředky ochrany osobnosti fyzické osoby (svépomoc, ochrana poskytovaná orgány státní správy a ochrana soudní). Navíc sem přiřazuje ještě možnost vypořádání se mezi účastníky řízení dohodou.

Ve třetí – a poslední – kapitole se diplomantka zabývá soudní ochranou. Vedle rozboru subjektů jako původců neoprávněných zásahů do občanských práv a jako postižených věnuje pozornost jednotlivým soudním žalobám (žalobě zdržovací, odstraňovací a satisfakční). V této poslední třetí kapitole lze také spatřovat hlavní těžiště předložené diplomové práce. V ní diplomantka, i když ovlivněna příslušnou literaturou, přesvědčuje o tom, že ke zpracování zvoleného tématu přistupovala velmi svědomitě, že se důkladně seznámila s pozitivněprávní úpravou, že má přehled po příslušné literatuře a zejména že se seznámila s judikaturou obecných soudů, která je v této oblasti dnes již poměrně obsáhlá. Jako nesporný klad práce hodnotím to, že se diplomantka při obsahovém zpracování

nevyhnula žádným problémům, které se v této občanskoprávní oblasti ukázaly v praxi jako aktuální. Mám tím na mysli zejména problematiku promlčení nároku postiženého na tzv. materiální satisfakci. Diplomantka v této souvislosti správně upozorňuje čtenáře na kontroverznost stanoviska zaujatého jednak soudní praxí, jednak částí právní teorie. V tomto směru zaujímá diplomantka vlastní stanovisko, bohužel neuvádí žádnou svou argumentaci pro jeho podporu. Jistě však k tomu bude mít příležitost při své obhajobě.

Při ústní obhajobě bych navíc doporučoval zabývat se i výší peněžité satisfakce přisuzované v současné době českými soudy. Škoda jen, že při uvádění statistických údajů, zabývajících se počtem soudních řízení o ochraně osobnosti a jejich délkou, se diplomantka nesnažila alespoň orientačně zjistit výši přiznávaných peněžitých částek jako peněžitého zadostiučinění. Při tomto průzkumu by se zjistilo, že tato výše těchto peněžitých zadostiučinění je ve srovnání s vyspělými právními úpravami a tamější judikaturou u nás podstatně nižší. Z tohoto hlediska by stálo zároveň za úvahu, do jaké míry k současnému stavu přispívá i nové ustanovení § 444 odst. 3, které přiznává v případě usmrcení postiženým pozůstalým jednorázově stanovené peněžité částky (cit. ustanovení § 444 odst. 3 se sice diplomantka v práci dotýká, avšak jeho význam z hlediska, o které jde, však nezkoumá)

V závěru své práce se diplomantka zabývá i úpravou ochrany osobnosti v rámci připravované soukromoprávní rekodifikace. V této souvislosti poznamenává, že zatímco v některých otázkách lze navázat na dosavadní platnou úpravu, napříště bude třeba při novém a širším chápání škody zahrnující i nemajetkovou újmu, zřejmě změnit i objektivní odpovědnostní princip na subjektivní. Tato zásadní změna oproti platnému stavu by si ovšem vyžadovala

podstatnější zdůvodnění.

Práce je uspokojivá i po stránce systematického uspořádání. Práce je psána srozumitelně, takže o závěrech diplomantky není pochybnosti.

Předběžné hodnocení: dobře

V Praze dne

Prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc.